

Öğretmenlerin Drama Yöntemine Yönelik Görüşleri ve Öz Yeterlik Düzeyleri*

Melek GÜLER¹, Şevket KANDEMİR²

ÖZ

Bu çalışmada öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin görüşleri ve öz yeterlik düzeyleri çeşitli değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmada karma yaklaşım esas alınmıştır. Araştırmada nicel desene uygun ilişkisel tarama yöntemi ile nitel desene uygun olgu bilim yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmada öğretmenlerin drama yöntemini kullanmaya ilişkin öz yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu ve sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine, bayan öğretmenlerinde erkek öğretmenlere göre daha yüksek öz yeterliğe sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin drama yöntemini kullanmaya ilişkin öz yeterlik düzeylerinde hizmet süreleri ve yaşlarına göre anlamlı bir farklılık olmadığı, drama yöntemi ile ilgili bir eğitim verilmesi halinde büyük oranda katılmaya istekli oldukları belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Drama, öz yeterlik, öğretmen

Teachers' Opinions on Drama Method and Self-Efficacy Levels

ABSTRACT

In this study, teachers' opinions regarding the method of drama and self-efficacy levels were analyzed according to several variables. Research is based on the hybrid approach. In the research, correlational survey method related to the quantitative study and phenomenocall method related to the qualitative study have been used. The data obtained in this study with descriptive analysis were analyzed. In the study, it has been obtained that the teachers have high level of self-efficiency on using the drama method. The class teachers have higher self efficiency level than the teachers of other disciplines. It has also been seen that female teachers have higher level of self-efficiency than the males. There has been no significant difference on using the drama method related to their experience and age. It has been mentioned by the teachers that they will be eager to participate the drama education if it is given in the future.

Keywords: Drama, self-efficacy, teacher

GİRİŞ

Teknolojik gelişmelerde çok büyük yol alınan dünyamızda artık bilgiye ulaşmak son derece kolay bir hal almıştır. Bilgiye ulaşma toplumların bilgi toplumu olma yolunda hızla ilerlemelerini sağlamıştır (Gündüz ve Odabaşı, 2004). Artık

* Bu çalışma Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde hazırlanmakta Olan “Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin Drama Yöntemine Yönelik Görüşleri ve Öz Yeterlik Düzeyleri” başlıklı tezin bir bölümüdür.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Amasya Üniversitesi, e-posta: guler_6105@hotmail.com

² Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, e-posta: sekandemir67@hotmail.com

insanoğlunun istediği herhangi bir bilgiye ulaşmak için okullara olan ihtiyacı azalmıştır. Okullarla ilgili zihinlerde oluşan yeni algı bazı yenilikleri ve farklı yaklaşımları da beraberinde getirmiştir. Artık okullar bilgi edinilen yerler olmaktan daha çok bilgiyi kullanabilme becerisi, problem çözme becerisi gibi pek çok becerinin kazandırıldığı, kişiyi sosyal hayata ve toplum yaşantısına hazırlayan kurumlar olarak algılanmaktadır (Genç ve Eryaman, 2008).

2003 yılındaki PISA sonuçları eğitim sistemimizdeki eksikler açısından önemli ipuçları içermektedir. Bu eksikliklerin giderilmesi için Talim Terbiye Kurul Başkanlığı'nca ilköğretim 1-5. Sınıf öğretim programları yenilenmiş ve 2005-2006 öğretim yılında uygulamaya konulmuştur. Yenilenen programda davranışçı yaklaşımın yerini bilişsel ve yapılandırmacı yaklaşım almış ve sarmallık ilkesi gözetenmiştir. Yeni programlarda derslerin ezbercilikten uzak, eğlenceli, hayatın içinde ve kullanılabilir olmasına önem verildiği görülmektedir (Çelen, Çelik ve Seferoğlu, 2011). Bu anlayış eğitimde yeni yöntemlerin işe koşulmasını sağlamıştır. Artık eğitimde öğretmen merkezli anlayıştan uzak öğrenciyi merkeze alan, aktif katılımı gerçekleştirecek ve bilginin özümsemesini sağlayacak yöntemlerin uygulanması gerekmektedir (Arslan ve Özpınar, 2008). Bu yöntemlerden biri de drama yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Genel olarak eğitim amacıyla kullanılan drama Önder (2012, s.7)' ye göre "bir eylemin, bir olayın, duygunun, çeşitli rollerin, bir kavramın, konunun ya da öykünün, hatta şiirin, canlı ya da cansız varlıkların, sözel ve sözsüz, kendiliğinden davranışlarla, taklit yolu ile temsili olarak ifade edilmesi, canlandırılması" ifadeleriyle tanımlanmaktadır.

Drama yönteminin etkili olarak uygulanmasında öğretmenlerin gerekli bilgi ve donanımına sahip olmaları gerekmektedir. 1997-1998 öğretim yılında eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması çalışmalarında "Okulöncesinde Drama" ve "İlköğretimde Drama" derslerinin eğitim fakültelerinin lisans programlarında zorunlu olarak yer alması sağlanmıştır (Başçı ve Gündoğdu, 2011; Ormancı & Ören, 2010). Drama yönteminin başarıyla uygulanmasında teorik bilginin yanında öğretmenlerin kendilerine olan inançları ve öz yeterlik algıları da önemli rol oynamaktadır. Öz yeterlik ile başarılı olabilme arasında güçlü bir ilişkinin olması öz yeterlik kavramının eğitimde sıkça karşımıza çıkmasına neden olmaktadır. Öz yeterlik inancı hem öğrenci hem de öğretmenler açısından önemlidir. Çünkü öz yeterlik inancı yüksek olan kişilerin başarılı olma konusunda daha fazla istek duydukları ve buna bağlı olarak daha çok çaba gösterdikleri görülmektedir. Buna karşın öz yeterlik inancı düşük bireyler herhangi bir çaba göstermeksizin başarısız olacakları inancını geliştirirler (Epeçan ve Demirel, 2011).

Öz-yeterlik (self efficacy) kavramından ilk olarak Albert Bandura tarafından geliştirilen Sosyal Bilişsel Teori içerisinde bahsedilmiştir (Bandura, 1977). Bandura (1977, s.194) öz yeterlik kavramını " insanların kendi hayatlarını etkileyen olayları kontrol etme yeterliklerine yönelik görüşleri" ifadeleriyle tanımlamaktadır.

Ülkemizde drama yöntemi ile ilgili gelişmelerin yaşanması bu konuda araştırmaların yapılmasına vesile olmuştur. Yapılan araştırmalara bakıldığında drama yönteminin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerinin gelişmesinde kullanılabilecek en etkili yöntemlerden biri olduğu görülmektedir (Avcıoğlu, 2012; Erdoğan, 2010; Güllü, 2009; Kazıcı, 2008; Koç, 2009; Sedef, 2012; Soner, 2005). Bunların yanı sıra drama yönteminin uygulayıcıları ile yapılan çalışmaların çoğunlukla aday öğretmenler üzerinde gerçekleştirildiği görülmüştür (Altıntaş ve Kaya, 2012; Başcı ve Gündoğdu, 2011; Oğuz ve Altun, 2011; Ormancı ve Ören, 2010;). Bu araştırmalarla birlikte öğretmenlerin drama ile ilgili düşüncelerini (Dellal-Akpınar ve Kara, 2010; Kılıçaslan ve Gün, 2011), uygulama düzeylerini ve yeterliklerini (Gürol, 2003; Dalbudak, 2006; Şahin, 2006; Uzuner-Yurt ve Eyüp, 2012; Yıldırım, 2008), tutumlarını (Ceylan ve Ömeroğlu, 2011) ve öz yeterlik düzeylerini (Maden, 2010) ortaya çıkarmayı amaçlayan çalışmalara da yer verilmiştir. Ancak bu çalışmalarda belli branşlardaki öğretmenlerin düşüncelerine ağırlık verilmişken genel anlamda öğretmenlerin dramaya ilişkin öz yeterlik düzeylerini ve görüşlerini derinlemesine inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. İlgili alandaki bu eksikliği gidermek ve öğretmenlerin drama yöntemini etkili kullanabilmeleri için yapılması gerekenler hakkında etkili çözüm önerilerinin getirilmesi amacıyla ilkökul ve ortaokullarda görevli öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin öz yeterlik düzeyleri ve görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi araştırmaya değer görülmüştür.

Bu amaç doğrultusunda nitel ve nicel araştırmaya ait aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

Nitel Çalışmaya Ait Alt Problemler

- İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin drama yönteminin tanımı, üniversite eğitiminin yeterliliği, drama yönteminin etkili kullanımı için yapılması gerekenler ile drama yönteminin olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Drama ile ilgili bir eğitim verilmesi halinde öğretmenlerin katılmaya isteklilik durumları nasıldır?

Nicel Çalışmaya Ait Alt Problemler

- Sınıf ve branş öğretmenlerinin drama yönteminin uygulanmasına yönelik öz yeterlik düzeyleri farklılaşmakta mıdır?
- Öğretmenlerin cinsiyetleri ile öz yeterlik düzeyleri farklılaşmakta mıdır?
- Öğretmenlerin hizmet süreleri ile drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik düzeyleri farklılaşmakta mıdır?
- Öğretmenlerin yaşları ile drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik düzeyleri farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma karma yaklaşımın uygulandığı betimsel bir çalışmadır. Karma yaklaşım, araştırmacının bir çalışma veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntem, yaklaşım ve kavramları bir arada kullanması olarak tanımlanabilir (Creswell, 2003). Araştırmada ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin drama yöntemi ile ilgili öz yeterlik düzeylerini olduğu gibi ortaya koymayı amaçlayan nicel araştırmaya uygun olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. İlişkisel tarama modelinde iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir. (Karasar, 2011). Araştırmada öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Olgubilim araştırmalarında sonuçlar betimsel bir anlatımla sunulur ve sık sık doğrudan alıntılara yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Araştırma Grubu

Bu araştırmanın çalışma evrenini 2012-2013 eğitim öğretim yılında Kars İli merkez ve ilçelerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan sınıf, Türkçe, matematik, fen ve teknoloji, sosyal bilgiler, din kültürü, beden eğitimi, müzik, görsel sanatlar ve İngilizce branşındaki öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmadaki öğretmenler sınıf ve branş öğretmenleri olarak iki kategoride değerlendirilmiştir. Araştırmanın örneklemini ise evrenden amaçlı ve basit rastgele örneklem seçimi kullanılarak seçilen 239 öğretmenden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada katılımcıların kişisel özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Öğretmenlerin drama yöntemine yönelik öz yeterlik düzeylerini belirlemek amacıyla Can ve Cantürk-Günhan (2009) tarafından geliştirilen “Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçekteki maddelere verilecek cevaplar 5’li likert tipte “1. Hiç Katılmam, 2. Az Katılıyorum, 3. Orta Derecede Katılıyorum, 4. Çok Katılıyorum, 5. Tam Katılıyorum” şeklindedir. Ölçek ile ilgili geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları ölçeği geliştiren araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini sağlayabilmek için faktör analizi yapılmıştır. için örneklem uygunluğuna ilişkin çalışmalarda hazırlanan ölçeğin KMO değeri 0,92 olarak, ölçeğin maddelerine ilişkin korelasyon matrisinin diyagonal değerleri 0,826 ile 0,956 arasında ve Barlett Testi anlamlılık değeri 0.000 olarak bulunmuştur. Verilerin faktör analizine uygun olduğu tespit edildikten sonra ölçeğin faktör sayısını belirlemek amacıyla kullanılan “scree” sinama grafiği testi yapılarak faktör sayısının 1 ile sınırlandırılabilceği kararlaştırılmıştır. Ölçek maddelerinin faktör yüklerinin 0.40 ve daha yüksek değere sahip olmasına dikkat edilmiştir. Yapılan çözümlenmeye göre geliştirilen 47 maddelik ölçeğin maddelerinin otuz altı maddesi olumlu, on bir maddesi

olumsuzdur. Ölçek maddeleri tek faktör altında toplanmıştır. Ölçeğin güvenilirliğini ortaya koymak amacıyla yapılan Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ise .96 olarak bulunmuştur. Sonuç olarak geliştirilen ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin görüşlerini almak amacıyla araştırmacı tarafından ilgili literatür taraması yapılarak ve uzman görüşüne başvurulmuş görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formundaki sorular üzerinde değişik zamanlarda 15 öğretmenle görüşülmüştür. Görüşmeler neticesinde anlaşılmayan sorular üzerinde tekrar çalışılarak görüşme formuna son şekli verilmiştir. Görüşme formu öğretmenlerin kişisel bilgilerini almak amacıyla sorulan sorular ve drama yöntemine ilişkin görüşleri almak amacıyla sorulan sorular olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Görüşme formu 8 sorudan oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından öğretmenlerin istediği yer ve saatte 11 öğretmenle görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Verilerin toplanması amacıyla uygulanacak anketler için gerekli makamlardan izinler alınmıştır. Anket formunun uygulanmasına izin veren il onayı ile birlikte araştırmacı tarafından anketin uygulanacağı okullara gidilmiştir. Okullarda yönetici ve öğretmenlere anket formu ile ilgili gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra anketi doldurmaya istekli öğretmenler tarafından anketlerin doldurulması sağlanmış bu süreçte araştırmacı öğretmenlerin anket formlarını doldurmalarını bekleyerek anket formlarını aldıktan sonra okullardan ayrılmıştır. Bu şekilde 239 öğretmenden veri elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 15.0 programıyla analiz edilmiştir. Analiz sürecinde araştırma sorularına uygun olarak Bağımsız Örneklem için t-testi ile Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır.

Öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin görüşlerini almak amacıyla görüşme formu ile yapılan görüşmelerde drama yöntemini derslerinde kullanan ve kullanmayı isteyen öğretmenlerle öğretmenlerin tercih ettikleri yer ve saatte görüşmeler yapılmıştır. Bu şekilde 11 öğretmenle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde görüşmecilerin izniyle ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Araştırmada görüşme formundan elde edilen nitel veriler öncelikle ses kayıt cihazından yazıya aktarılmıştır. Daha sonra betimsel analiz yöntemiyle sorulara verilen farklı cevaplar aynı tema içerisinde bir kod kabul edilmiştir. Benzer kodlar aynı temalar altında toplanarak kategorize edilmiştir. Bununla ilgili araştırmacı tarafından gerekli yorumlar yapılarak analiz gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin Drama Yöntemine İlişkin Görüşlerine Ait Bulgular

Öğretmenlerin drama yöntemi ile ilgili bilgi düzeylerini ve drama kavramına ilişkin düşüncelerini belirlemek amacıyla görüşme yöntemiyle 11 öğretmene “Drama ne demektir? Drama deyince aklınıza ne geliyor?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin soruya verdikleri yanıtlar ile ilgili bulgular aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin Dramanın Tanımına İlişkin Görüşleri

Öğretmen Görüşleri	f
Tiyatro	1
Doğaçlama	3
Yöntem	3
Canlandırma sanatı	3
Yaratıcılık	1
Beden dilinin kullanımı	1

Ö₄: “dramayı kısaca herhangi bir olayın ya da konunun öğrenciler tarafından yaparak yaşayarak öğrenme, konuyu gerçek bir anlamda canlandırma sanatı gibi düşünebiliriz”

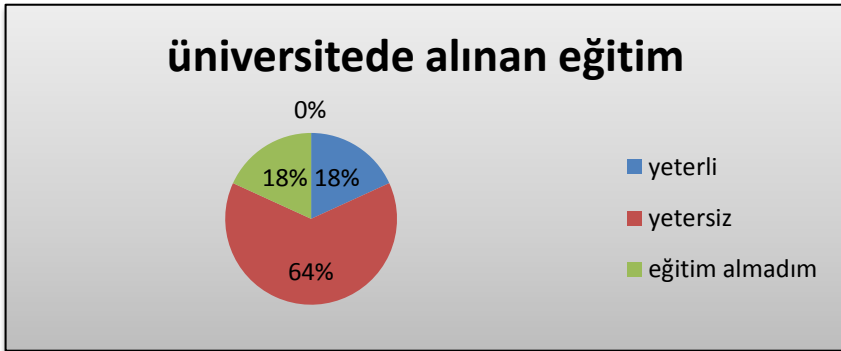
Ö₅: “drama deyince aklıma ilk gelen şey doğaçlama geliyor insanların kendini daha iyi ifade etmesi geliyor, başkalarının yerine koymak empati geliyor aklıma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme geliyor”

Ö₈: “...drama branşım nedeniyle sınıfımda çok kullandığım bir yöntem...”

Ö₁₀: “ drama deyince aklıma aslında biraz daha doğaçlama geliyor, duygu düşüncelerin doğaçlama ile sunulması geliyor aklıma”

Öğretmenlerin drama nedir? Sorusuna ilişkin verdikleri cevaplara bakıldığında Tablo 1’de belirtilen cevaplarla birlikte genel olarak dramayı doğaçlama yoluyla duygu ve düşüncelerin ifadesine olanak tanıyan bir yöntem olarak algıladıkları görülmüştür. Bununla birlikte öğretmenlerin drama yönteminin tanımını yapmakta güçlük çektikleri soru ile ilgili net cevaplar veremedikleri, bu konuda bilgi eksiklerinin olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin üniversitede aldıkları drama dersinin yeterliliğine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla kendilerine “Üniversitede aldığınız drama dersinin yeterliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplara göre bulgu ve yorumlar aşağıda belirtilmiştir.

Şekil 1. Öğretmenlerin Üniversitedeki Drama Dersinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Ö4: “üniversitede aldığım eğitim benim açımdan çok yeterliydi...”

Ö9: “... Üniversitede aldığım eğitimin kesinlikle yetersiz olduğunu düşünüyorum”

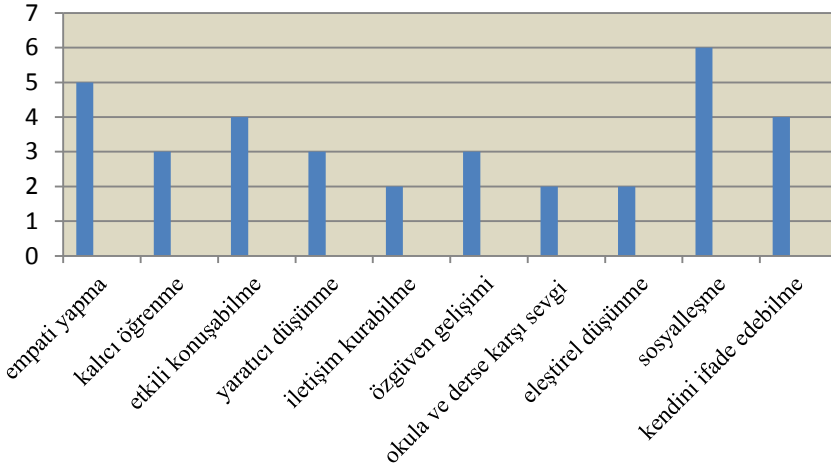
Ö10: “tamamen yetersizdi yani teorik olunca ister istemez yetersiz oluyor”

Ö11: “...haftada iki saat drama dersi yetersiz kaldı her şeyi tam olarak öğrenemedik...”

Öğretmenler üniversitede aldıkları drama eğitiminin yeterliliğine ilişkin çoğunlukla verilen eğitimin hem içerik hem de süre açısından yetersiz olduğu görüşündedirler. Öğretmenlere göre genellikle bir dönem ile sınırlandırılan drama dersinin daha uzun bir süre ve okullardaki etkinliklere yönelik olarak yapılması gerekmektedir.

Öğretmenlerin drama yönteminin olumlu yönlerinin neler olduğuna dair görüşlerini belirlemek amacıyla “Dramanın olumlu yönleri nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplara göre bulgular aşağıda belirtilmiştir.

Dramanın Olumlu Yönleri

Grafik 1. Öğretmenlerin Drama Yönteminin Olumlu Yönlerine İlişkin Görüşleri

Ö1: “olumlu yönü kalıcılık, hoşlarına gidiyor ders daha keyifli işleniyor, kalıcı öğrenmeyi sağlıyor, keyifli oluyor dersler daha akıcı daha güzel işleniyor.”

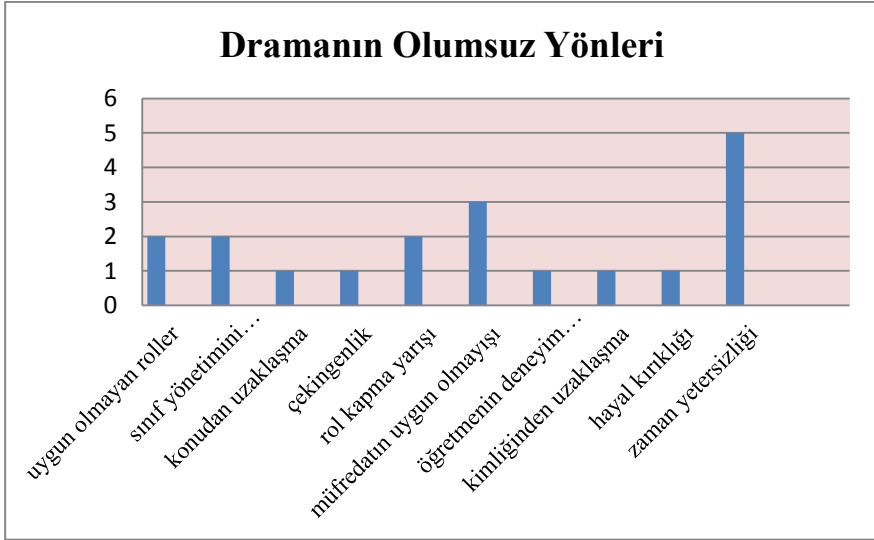
Ö3: “...kavram yanlışısını ortadan kaldırıyor, öğrenci öğrendiklerini günlük hayatla ilişkilendirebiliyor...”

Ö5: “drama bence yaratıcı düşünmeyi çok iyi geliştiriyor, eleştirel düşünmeyi geliştiriyor, empati kurmayı geliştiriyor. Jest ve mimikleri, konuşma becerisi, kendini ifade etme becerisini geliştiriyor...”

Ö11: "...karşısındaki insanı daha iyi tanır kendisini o kişinin yerine koyar empati duygusunu kazanır, konuşma becerisi gelişir, daha sosyal olacaktır, içine kapanık olmayacaktır, duygularını daha iyi ifade edebilecektir."

Öğretmenler drama yönteminin kullanılmasının öğrencinin hem akademik başarı hem de sosyal hayatları üzerinde olumlu etkilerinin olacağını düşünmektedirler. Drama yönteminin en fazla olumlu etkiyi konuşma becerileri ve empati kurma becerileri üzerinde gösterdiğini ifade etmektedirler. Ayrıca drama yönteminin öğrencilerin kendilerini ifade etmesinde de olumlu katkısı olduğunu belirtmektedirler.

Öğretmenlerin drama yöntemi ile ilgili karşılaştıkları sorunlara bağlı olarak drama yönteminin olumsuz yönlerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla "Drama yönteminin olumsuz yönleri nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Soruya verilen cevaplara ilişkin bulgu ve yorumlar aşağıda belirtilmiştir.

Grafik 2. Öğretmenlerin Drama Yönteminin Olumsuz Yönlerine İlişkin Görüşleri

Ö1: "eğitim açısından olumsuz yönü olduğunu düşünmüyorum ama biraz zaman yönünden sorun yaşatabilir..."

Ö4: "olumsuz yön olarak ilköğretimde malum 30 saatlik bir ders programı var ders yükü de oldukça fazla, vakit olarak yetersiz görüyorum"

Ö5: "zaman sıkıntısı oluyor, sınıf yönetimi güçleşiyor, disiplin sorunları ortaya çıkabiliyor, her öğrenci etkinlik almak istediğinde sıkıntılar olabiliyor. Başka öğrenciler başka rollere girmek isteyebiliyorlar..."

Öğretmenler dramının çok fazla bir olumsuz yönü olmadığı görüşündedirler. Bununla birlikte genel olarak zaman açısından sorun yaşadıklarını, drama

etkinliklerinin zaman almasından dolayı uygulamakta güçlük çektiklerini, etkinlikle ilgili rol dağılımında öğrencilerin rol kapma yarışı içerisinde bulunabileceklerini, bazı öğrencilere farkında olunmadan uygun olmayan roller verilebileceğini bunun bir olumsuzluk olduğunu belirtmektedirler. Ayrıca drama etkinliklerini düzenleyen öğretmenin bu konuda yeterli bilgiye sahip olması gerektiğini, ilk başta etkinliklere katılma konusunda çekingenlik yaşayabilecek öğrenciler olabileceğini bu durumların drama yönteminin diğer yöntemlere göre olumsuzlukları olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin genel görüşleri belirlendikten sonra drama yönteminin daha etkili olarak uygulanabilmesi için neler yapılabileceğine ilişkin görüşlerini almak amacıyla “Drama yönteminin okullarda etkili kullanılabilmesi için sizce neler yapılabilir? Sorusu sorulmuştur. Verilen cevaplara ilişkin bulgular aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 2. Okullarda Dramanın Etkili Kullanılabilmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Öğretmen Görüşleri	f
Üniversitelerde uygulamaya dönük drama dersleri verilmeli	2
Üniversitelerde verilen drama dersinin süresi arttırılmalı	1
Müfredat drama yönteminin kullanılmasına elverişli hale getirilmeli	2
Sınıf mevcutları azaltılmalı	1
Sınıflar drama etkinliklerinin yapılabileceği büyüklükte olmalı	1
Öğretmenler tüm derslerde drama yöntemini kullanmalı	1
Hizmet içi eğitimlerle öğretmenler drama hakkında bilgilendirilmeli	1

Ö8: “... üniversitede drama dersi ile ilgili ders sayısı ve verildiği dönem sayısı artırılabilir...”

Ö9: “dramanın öğretmenlikle ilişkisi kurulmalı ve ders olarak verilme süresi uzun olmalı...”

Ö11: “...Uygun bir mekan lazım geniş sınıflar, sınıf mevcudu az olmalı böyle olsa zaman çok olsa daha etkili olabilir...”

Öğretmenler drama yönteminin daha etkili kullanılabilmesine yönelik görüşlerinde üniversitelerde verilen eğitimin kapsamının genişletilmesi uygulamaya dönük bir şekilde verilmesi, bütün branşlara drama eğitiminin verilmesi ve bu sürenin bir dönemle sınırlı kalmaması, öğretmenlik mesleğine başladıktan sonra da hizmet içi eğitimlerle yönetime dair bilgi ve etkinliklerin unutturulmaması gibi görüşlerini ifade etmişlerdir.

Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin Drama Yönteminin Uygulanmasına Yönelik Öz Yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular

Sınıf ve branş öğretmenlerinin drama yönteminin uygulanmasına yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları Tablo 3 de gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Drama Yöntemine İlişkin Öz Yeterlik Düzeylerinin Branş Değişkenine Göre Analiz Sonuçları

Değişken	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Branş öğretmeni	136	177.93	25.84	237	2.55	.01*
Sınıf öğretmeni	103	186.44	25.05			

*p<.01

Tablo 3'te görüldüğü gibi $p < 0.05$ olduğundan sınıf ve branş öğretmenlerinin drama yöntemine ilişkin öz yeterlik düzeylerinde sınıf öğretmenleri lehine anlamlı bir farklılık görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre öz yeterlik düzeylerinin daha yüksek olması Türkiye genelindeki üniversitelerde sınıf öğretmenliği bölümünde drama dersinin en az bir dönem okutuluyor iken branş öğretmenliklerinde bu durumun üniversiteler arasında değişiklik göstermesi bazı bölümlerde seçmeli ders olarak bazı bölümlerde ise hiçbir şekilde drama dersinin verilmiyor olması ile ilgili olabilir.

Öğretmenlerin Hizmet Süreleri ile Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular

Hizmet süreleri 0-3 yıl, 4-6 yıl, 7-10 yıl, 11-15 yıl, 16 yıl ve üzeri şeklinde gruplandırılan öğretmenlerin hizmet süreleri ile drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla öncelikle varyansların homojenliği test edilmiştir. Homojen dağılım tespit edildikten sonra Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Hizmet Süresi Değişkenine Göre Drama Öz Yeterlik Düzeyleri Varyans Analizi Sonuçları

Hizmet Süresi	N	\bar{X}	Ss	F	p
0 - 3 yıl	119	179.18	24.85		
4 - 6 yıl	57	180.54	27.46		
7 - 10 yıl	31	189.45	29.57	1.27	0.28
11 - 15 yıl	19	182.10	21.41		
16 yıl ve üstü	13	188.92	21.35		

Tablo 4'de görüldüğü üzere, yapılan analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin hizmet süreleri ile drama yöntemini uygulamaya yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin hizmet süreleri ile drama yöntemine ilişkin öz yeterlik düzeyleri arasında bir farklılık olmamasının nedeni genel olarak drama yöntemini kullanma konusunda kendilerini eksik hissetmeleri ya da müfredatın yönetime çok uygun olmadığını düşünmeleri olabilir.

Öğretmenlerin Yaşları ile Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin yaşları 20-25, 26-30, 31-35 ve 36-45 aralıklarında gruplandırılarak yaşları ile drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Bunun için öncelikle varyansların homojenli testi yapılarak varyansların homojen olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra One Way Anova Testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları Tablo 5’ de gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Göre Drama Yöntemine İlişkin Öz Yeterlik Düzeyleri Analiz Sonuçları

Yaş	N	\bar{X}	Ss	F	p
20 – 25	47	180.57	24.89		
26 – 30	131	180.54	26.77	0.625	.60
31 – 35	40	182.60	24.96		
36 - 45	21	181.60	23.67		

Yapılan analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin yaşları ile drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında $p>0.05$ olduğundan anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırma grubundaki öğretmenlerin hepsi eğitim fakültesi mezunu olduğu için almış oldukları eğitimin benzer olması beklenir bu nedenle de drama yöntemine ilişkin görüşleri yaş değişkeninden etkilenmemiş olabilir.

Öğretmenlerin Cinsiyetleri ile Drama Yöntemini Uygulamaya Yönelik Öz Yeterlik Düzeylerine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin cinsiyetleri ile drama yöntemini uygulamaya yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız örneklem t testi yapmak uygun görülmüştür. Yapılan analiz sonuçları Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Drama Yöntemine İlişkin Öz Yeterlik Düzeyleri Analiz Sonuçları

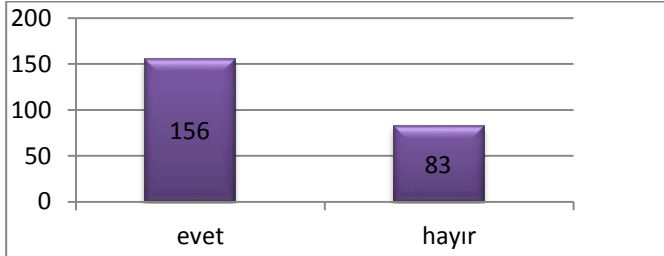
Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	Sd	t	p
Kadın	138	184.89	24.53	237	2.33	.21**
Erkek	101	177.09	26.91			

** $p<.05$

Yapılan analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin cinsiyetlerine göre drama yöntemine ilişkin öz yeterlik düzeylerinde $p=0.021 <0.05$ olduğundan kadın öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Yani kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre daha yüksek öz yeterlik inancına sahiptir.

Drama ile İlgili Bir Eğitim Verilmesi Halinde Öğretmenlerin Katılmaya İsteklilik Durumlarına İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin drama yöntemi ile ilgili bir eğitim verilmesi halinde katılmaya isteklilik durumlarını gösteren frekans analizi sonuçları şekil 2’de gösterilmiştir

Şekil 2. Öğretmenlerin Drama ile İlgili Bir Eğitime Katılmayı İsteme Durumları

Öğretmenler drama ile ilgili bir eğitim verilmesi durumunda 156 kişi katılmaya istekli olduğunu 83 kişi ise böyle bir eğitime katılmayacağını belirtmiştir. Buna göre araştırmaya katılanlar % 65,3 oranında evet % 34,7 oranında ise hayır cevabını vermişlerdir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada 2012-2013 eğitim öğretim yılında Kars ilinde görev yapmakta olan Sınıf ve branş öğretmenlerinin drama yöntemine ilişkin görüşleri ve öz yeterlik düzeylerinin cinsiyet, yaş, hizmet süresi ve branş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin dramanın tanımı konusunda güçlük çektikleri bu konuda net cevaplara sahip olmadıkları görülmüştür. Bununla birlikte öğretmenler genel olarak dramayı doğaçlama yoluyla duygu ve düşüncelerin ifadesine olanak tanıyan bir yöntem olarak algılamaktadırlar. Kılıçaslan ve Gün (2011) ile Yıldız (2011)’in araştırmalarına katılan öğretmenlerin drama yöntemi hakkındaki tanımlamaları da bu araştırmadan elde edilen bulgular ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmada öğretmenlerin üniversitede aldıkları eğitimin yeterliliğine ilişkin görüşleri sorgulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin üniversitede almış oldukları drama derslerini çok sevdiğikleri ancak drama derslerinin çoğunlukla teorik bir içeriğe sahip olması, uygulamalara daha az yer verilmesi bununla birlikte sadece bir döneme mahsus olarak gerçekleştirilmesi nedeniyle drama eğitimini yetersiz buldukları görülmüştür. Öğretmenlere göre genellikle bir dönem ile sınırlandırılan drama dersinin daha uzun bir süre ve okullardaki etkinliklere yönelik olarak yapılması gerekmektedir. Dellal & Kara (2010); Kılıçaslan ve Gün (2011); Oruç (2004); Ulutaş (2011) araştırmalarındaki bulgular bu sonucu desteklemektedir.

Araştırma sonuçlarına göre drama yönteminin kullanılması öğrencinin hem akademik başarısını hem de sosyal becerilerini olumlu yönde etkilemektedir.

Öğretmenler drama yönteminin en fazla olumlu etkiyi konuşma becerileri ve empati kurma becerileri üzerinde gösterdiğini ifade etmektedirler. Akoğuz (2002); Ashton-Hay (2005); Başçı ve Gündoğdu (2011); Eti (2010); Güven (2012); Hendrix, Eick & Shannon (2012); Karadağ (2005); Kılıçaslan & Gün (2011); McCaslin (2006); Ormancı ve Ören (2010); Okoronkwo & Okoronkwo (2011) araştırmalarındaki bulgular bu çalışmadaki bulguları desteklemektedir. Araştırmada drama yönteminin her ders için uygulanabilir bir yöntem olduğu ancak sınıf mevcutlarının yüksek olması, sınıfların drama etkinliklerinin gerçekleştirilebilecek fiziki özelliklere sahip olmaması, zamanın yeterli olmaması ve müfredatın çok yoğun bir içeriğe sahip olması gibi nedenlerden dolayı drama yönteminin kullanımının azaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğretmenler drama yönteminin daha etkili kullanılabilmesine ilişkin olarak üniversitelerde verilen eğitimin kapsamının genişletilmesi, uygulamaya dönük bir şekilde verilmesi, bütün branşlara drama eğitiminin verilmesi ve bu sürenin bir dönemle sınırlı kalmaması, öğretmenlik mesleğine başladıktan sonra da hizmet içi eğitimlerle yonteme dair bilgi ve etkinliklerin unutturulmaması gibi görüşlerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bu görüşleri Altıntaş ve Kaya (2012); Arıkan (2012); Güven, 2012; Okvuran (2002); Uzun-Yurt ve Eyüp (2012); Yıldız (2011) araştırmalarındaki bulguları desteklemektedir.

Araştırma sonuçlarına göre drama yöntemine ilişkin olarak sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre daha yüksek öz yeterlik düzeyine sahip oldukları görülmüştür. Bu çalışmada ortaya çıkan sonucun aksine Kahyaoğlu ve Yangın (2007) ilköğretim bölümü aday öğretmenlerinin mesleğe başlamadan önce öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterliklerini incelediği çalışmasında Fen bilgisi öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının, Sınıf öğretmenliği ve Matematik öğretmenliği bölümündeki aday öğretmenlere göre kendilerini daha yeterli gördükleri belirlenmiştir. Aksu (2008) sınıf, fen bilgisi ve okul öncesi öğretmen adaylarının matematik öğretimine ilişkin öz yeterlik algılarını incelediği çalışmasında öğretmen adaylarının branşlarına göre matematik öğretimi öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılaşma olmadığı bulgusuna ulaşmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin cinsiyetlerine göre drama yöntemine ilişkin öz yeterlik düzeylerinde kadın öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Yani kadın öğretmenler erkek öğretmenlere göre daha yüksek öz yeterlik inancına sahiptir. Caymaz (2008); Çevik (2011); Kiremit (2006); Özdemir (2008); Oğuz ve Altun (2011) araştırmalarındaki bulgular bu sonucu desteklemektedir. Ancak Akbulut (2010); Demirtaş, Cömert ve Özer (2011); İpek & Acuner (2011); Keshta (2013); Korkut (2009) araştırmalarında drama yöntemine ilişkin öz yeterlik düzeyinde erkek öğretmenler lehine anlamlı bir fark tespit etmişlerdir. Buna karşın Akbaş & Çelikkaleli (2006); Altıntaş & Kaya (2012); Doğan (2013); Kadim (2012); Kahyaoğlu ve Yangın (2007); Maden (2010); Şenol (2012); Yıldırım (2008) araştırmalarında cinsiyete göre drama yöntemine ilişkin öz yeterlik inancının değişmediği sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin hizmet süreleri ile drama yöntemini uygulamaya yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Gürol (2003) ile Kadim (2012)'in araştırmalarındaki bulgular bu sonucu desteklemektedir. Ancak, Benzer (2011); Daniel & Harwell (2010); Maden (2010); Şenol (2012); Zararsız (2012) araştırmalarında öğretmenlerin hizmet süreleri ile öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ortaya koymuşlardır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin yaşları ile drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik düzeyleri arasında olduğundan anlamlı bir farklılık yoktur. Bu sonucu Dalbudak (2006); Kadim (2012); Türk (2008) araştırmadaki bulgular desteklemektedir. Buna karşın Benzer (2011); Çevik (2011); Şahin (2006); Şenol (2012) öğretmenlerin yaşları ile öz yeterlik inançları arasında anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya koymuşlardır.

Araştırmada öğretmenlerin drama konusunda bir eğitim verilmesi halinde katılmaya isteklilik durumları % 65,3 oranında evet % 34,7 oranında ise hayır şeklindedir. Literatür incelendiğinde bu şekilde öğretmenlerin herhangi bir eğitime katılmayı isteme durumlarını araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Öğretmenler çoğunlukla drama konulu bir eğitime katılmaya isteklidirler. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı'nın düzenlediği kursları genel olarak sıkıcı ve faydasız görmektedirler. Ayrıca bu tür eğitimlerin zamanlamasının da uygun olmadığı görüşündedirler. Bu nedenle de öğretmenlerin bir bölümü herhangi bir eğitime katılma isteği duymamaktadırlar. Öğretmenlerin drama yöntemine ilişkin bilgi eksiklerini gidermek amacıyla eğitici organizasyonlar düzenlenmelidir. Özellikle Eylül ve Haziran aylarında düzenlenen seminerlerde öğretmenlere drama yöntemi ile ilgili bilgiler verilmeli ve programda ne şekilde kullanılabileceğine yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Üniversitelerde verilen drama eğitiminin süresi arttırılmalı, uygulamaya dönük bir içerikle sunulmalı ve tüm branşlarda zorunlu ders olarak yer alması sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akbaş, A. ve Çelikkaleli, Ö. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Öz-Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Öğrenim Türü ve Üniversitelerine Göre İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 98-110.
- Akbulut, M. (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bilgisayara İlişkin Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi (İzmir İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Akoğuz, M. (2002). *İletişim Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aksu, H. H. (2008). Öğretmen Adaylarının Matematik Öğretimine Yönelik Öz Yeterlilik İnançları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2).
- Altıntaş, E. ve Kaya, H. (2012). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Drama Yöntemiyle Fen Ve Teknoloji Dersinin İşlenmesine Yönelik Öz Yeterlik Ve Tutumları. *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 28 (4), 287-295.
- Arıkan-Yılmaz, E. N. (2012). İlköğretim Okullarında Yaratıcı Drama Yönteminin Görsel Sanatlar Eğitiminde Kullanılmasının Erişçi Tutum Ve Kalıcılığa Etkisi: Meram İlköğretim Okulu Örneği. *Sanat Ve Dil Dergisi*, 1 (5).

- Arslan, S. ve Özpınar, İ. (2008). Öğretmen Nitelikleri: İlköğretim Programlarının Beklentileri ve Eğitim Fakültelerinin Kazandırdıkları. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen Ve Matematik Eğitimi Dergisi, 2(1), 38-63.
- Ashton-Hay, S. (2005). Drama: Engaging all Learning Styles. In *Proceedings 9th International INGED (Turkish English Education Association) Conference*, Economics and Technical University, Ankara
- Avcıoğlu, H. (2012). Zihinsel Yetersizliği Olan Çocuklara Sosyal Beceri Kazandırmada İşbirliğine Dayalı Öğrenme Ve Drama Yöntemlerinin Etkililiği. *Eğitim Ve Bilim Dergisi*, Cilt 37, Sayı 163.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change. *Psychological Review*, 84 (2), 191-215.
- Başçı, Z. ve Gündoğdu, K. (2011). Öğretmen Adaylarının Drama Dersine İlişkin Tutumları ve Görüşleri: Atatürk Üniversitesi Örneği. *İlköğretim Online*, 10(2), 454-467. <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden 1 Ocak 2013 tarihinde edinilmiştir.
- Benzer, F. (2011). İlköğretim Ve Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Öz Yeterlik Algılarının Analizi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Bozgeyikli, H., Bacanlı, F. Ve Doğan, H. (2009). İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Mesleki Karar Verme Yetkinliklerinin Yordayıcılarının İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21.
- Can, B. ve Cantürk-Günhan, B. (2009). Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği. *e-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences*, 4(1), 34-43.
- Caymaz, B. (2008). Fen Ve Teknoloji Ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Ve Teknoloji Okuryazarlığına İlişkin Öz Yeterlik Algıları. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Ceylan, Ş. ve Ömeroğlu, E. (2011). Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Drama Eğitimi Hakkındaki Tutumlarını Değerlendirmeye Yönelik Ölçek Geliştirme. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 15-26.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Çelen, F. K., Çelik, A. ve Seferoğlu, S. S. (2011 Şubat). Türk Eğitim Sistemi ve PISA Sonuçları, Akademik Bilişim, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Çevik, D. B. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimi Öz Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 145-168.
- Dalbudak, Z. (2006). Anaokulu Öğretmenlerinin Drama Etkinliklerini Kullanmaları Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Daniel, M. E. & Harwell, D. (2010). Preschool Teachers' Perceptions Of Self-Efficacy In Terms Of Meeting The Needs Of Students Following A Critical Incident. *e-International Journal Of Educational Research*, 1 (1), 77-87.
- Dellal-Akpınar, N. ve Kara, Z. (2010). Yabancı Dil Öğretmeni Adaylarının Ve Öğretmenlerin Drama Teknikleri Konusunda Farkındalık Düzeyleri. *Dil Dergisi*, 149.
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik İnançları Ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159).
- Doğan, S. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik Algısı Ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Ağrı İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi, Erzincan.

- Epçaçan, C. ve Demirel, Ö. (2011). Okuduğunu Anlama Öz Yeterlik Algısı Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenlilik Çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(16).
- Erdoğan, S. (2010). *Eğitici Drama Yönteminin Fen Ve Teknoloji Dersi Vücutumuzda Sistemler Ünitesinde Öğrenci Başarısına Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eti, İ. (2010). Drama Etkinliklerinin Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Çocukların Sosyal Becerileri Üzerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Genç, S. Z. ve Eryaman, M. Y. (2008). Değişen Değerler Ve Yeni Eğitim Paradigması. *Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Gençtürk, A. ve Memiş, A. (2010). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algıları ve İş Doyumlarının Demografik Faktörler Açısından İncelenmesi. *İlköğretim Online*, 9(3), 1037-1054.
- Güllü, M. (2009). *Dramatizasyon Yönteminin Yabancı Dil Öğretimi Üzerindeki Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gündüz, Ş. ve Odabaşı, F. (2004). Bilgi Çağında Öğretmen Adaylarının Eğitimde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Önemi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(1).
- Gürol, A. (2003). Okulöncesi Öğretmenleri İle Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Eğitimde Dramaya İlişkin Kendilerini Yeterli Bulma Düzeylerinin Belirlenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (2), 147-165.
- Güven, A. Z. (2012). İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Türkçe Derslerinde Drama Yönteminin Kullanımı Üzerine Nitel Bir Çalışma. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 1(2).
- Hendrix, R., Eich, C. & Shannon, D. (2012). The Integration of Creative Drama in an Inquiry-Based Elementary Program: The Effect on Student Attitude and Conceptual Learning. *Journal Of Science Teacher Education*, 23 (7).
- İpek, C. ve Acuner, H. Y. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bilgisayar Öz-Yeterlik İnançları ve Eğitim Teknolojilerine Yönelik Tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 23-40.
- Kadim, M. (2012). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyun Öğretimine İlişkin Öz Yeterliklerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın, S. (2007). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz Yeterliklerine İlişkin Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 73-84.
- Karadağ, E. (2005). Eğitim Yönetimi ve Öğretim Yöntemleri İlişkisi Kapsamında Drama Yönteminin Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Karasar, N. (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel.
- Kazıcı, E. (2008). *İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Derslerinde Deyim Ve Atasözlerinin Öğretiminde Dramatizasyon Yönteminin Etkililik Düzeyi*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Keshta, A. S. (2013). Using Educational Drama and Role-Playing Teaching English in Gaza Governorates. *Asian Journal of Education*, 1(1).
- Kılıçslan, M. ve Gün, F. (2011 Nisan). Okulöncesi Öğretmenlerinin Yükseköğretimde Verilen Drama Dersinin Yeterliliğine İlişkin Düşüncelerinin İncelenmesi. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, Antalya. www.iconte.org adresinden 2 Ocak 2013 tarihinde edinilmiştir.

- Kiremit-Özenoğlu, H. (2006). Fen Bilgisi Öğretmenliği Öğrencilerinin Biyoloji İle İlgili Öz Yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Koç, K. (2009). *İlköğretim 7. Sınıf Türkçe Dersinde Dramatizasyonla Yaratıcı Dramanın Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Korkut, K. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları İle Sınıf Yönetimi Beceri Alguları Arasındaki İlişki. Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Kurbanoglu, S. S. (2004). Öz Yeterlik İnançları Ve Bilgi Profesyonelleri İçin Önemi. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 137-152.
- Maden, S. (2010). Türkçe Öğretmenlerinin Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlikleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 259-274.
- McCaslin, N. (2006). Creative Drama In The Classroom And Beyond 8E. <http://catalogue.pearsoned.co.uk/samplechapter/0205451160.pdf> adresinden 12 Kasım 2013 tarihinde edinilmiştir.
- Oğuz, A. ve Altun, E. (2011, Nisan). Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Dramaya Yönelik Tutumları ile Empatik Eğilim Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, Antalya. www.icone.org adresinden 2 Ocak 2013 tarihinde edinilmiştir.
- Okoronkwo, S. & Okoronkwo, C. (2011). Creative Dramatics As An Effective Educational Tool In Contemporary Education: A Pedagogical Discourse. *Proceedings of the 2011 International Conference on Teaching, Learning and Change*, International Association for Teaching and Learning, Dept of Theatre Arts, Faculty of Arts, Nnamdi Azikiwe University, Nigeria.
- Okvuran, A. (2002). Dramanın Öğretimi Ve Dramaya Dayalı Öğrenme. *Eğitim Bilimleri Ve Uygulama*, 1 (1), 115-131.
- Onur, G. (2008). İlköğretim 2. Ve 3. Sınıf Öğrencilerine Sınıf Ve Okul Kurallarının Hayat Bilgisi Dersi Kapsamı Çerçevesinde Drama Tekniğiyle Öğretiminin Kalıcılığa Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Ormancı, Ü. ve Ören-Şaşmaz, F. (2010). Dramanın İlköğretimde Kullanılabilirliğine Yönelik Sınıf Öğretmeni Adaylarının Görüşleri: Demirci Eğitim Fakültesi Örneği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 43 (1), 165-191.
- Oruç, S. (2004). Eğitim Fakültelerinde “İlköğretimde Drama“ Dersini Veren Öğretim Elemanlarının Karşılaştıkları Güçlükler Ve Çözüm Önerileri. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Önder, A. (2012). Yaşayarak Öğrenme İçin Eğitici Drama (9. Baskı). Ankara, Nobel Yayınevi.
- Özdemir, S. M. (2008). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretim Sürecine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 54, 277-306.
- Özçelik, H. ve Aşkın-Kurt, A. (2007). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Özyeterlikleri: Balıkesir İli Örneği. *İlköğretim Online*, 6(3), 441-451.
- Sedef, A. (2012). Yaratıcı Drama Etkinliklerinin İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Bilimsel Süreç Becerilerine Bilimsel Yaratıcılıklarına Ve Özdüzenlemelerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Soner, S. (2005). *İlköğretim Matematik Dersi Kesirli Sayılarda Toplama-Çıkarma İşleminde Drama Yöntemi İle Yapılan Öğretimin Etkililiği*, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

- Şahin, B. (2006). Mersin İl Merkezindeki Devlet Ve Özel İlköğretim Okullarındaki İngilizce Öğretmenlerinin Öğretim Etkinliği İçerisinde Dramayı Kullanma Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Şenol, F. B. (2012). Okul Öncesi Öğretmen Adayları İle Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik İnançlarının Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Türk, Ö. (2008). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlilikleri Ve Mesleki Doyumlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Ulutaş, A. (2011). Okul Öncesi Dönemde Drama Ve Oyunun Önemi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4 (6), 233-242.
- Uzuner-Yurt, S. ve Eyüp, B. (2012). Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenme Öğretme Sürecinde Drama Etkinliklerine Yer Verme Durumlarının İncelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 34.
- Yıldırım, İ. N. (2008). İlköğretim Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Yöntemine İlişkin Yeterlilik Ve Uygulama Düzeylerinin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin
- Yıldız, E. (2011). Yaratıcı Dramayı Matematik Öğretiminde Yöntem Olarak Kullanan Öğretmenlerin Ve Öğretim Elemanlarının Yönteme İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Zararsız, N. (2012). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi (İstanbul Sultanbeyli İlçesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

SUMMARY

In recent years, schools have started to be perceived as places where students acquire many skills such as using the knowledge and problem solving, and the students are prepared for social life after the school, instead of places where students acquire knowledge (Genç & Eryaman, 2008). Therefore, instead of traditional teacher-centered methods, it is necessary to use student-centered teaching methods enabling students' active participation and assimilation of knowledge (Arslan & Özpinar, 2008). Here, drama is considered to be one of these methods. In order to use the drama method effectively in teaching, the teachers are also supposed to have necessary knowledge and skills. Apart from having the necessary knowledge and skills, the other important point is the self-awareness of the teachers and how they see their self sufficiency in order that the method yields good results.

Analyzing the literature, although the studies on drama mainly focuses on the ideas of teachers from certain fields, there are no studies deeply analyzing the general opinions and self-sufficiency of the teachers towards drama. In order to fill this gap, this study focuses on the opinions of classroom teachers and the teachers of other disciplines about drama method related to variables such as their gender and field of teaching. Therefore, it helps the teachers use the drama method effectively in their classroom

This study is a descriptive research in which mixed method was used. In this research, descriptive survey model is used in order to clearly put forward the self-sufficiency levels of classroom teachers and the teachers of other disciplines and phenomenology method is used in order to determine the teachers' opinion about drama method.

The population of this research consists of classroom teachers and the teachers of other disciplines working at the schools of Ministry of Education in Kars in 2012-2013 academic year. The sample of the research consists of 239 teachers selected randomly.

In order to measure the self-sufficiency level of the teachers towards drama method, "self-sufficiency perception scale was used developed by Can & Cantürk-Günhan (2009). Semi-structured interview form developed by the researcher was used in order to determine the teachers' opinion about using drama method. 239 teachers were given a questionnaire in order to determine their self-sufficiency levels at using drama method during the research. 11 teachers were interviewed to determine their opinions about drama method. The data collected from the survey were analyzed with the program SPSS 15.00 , and the data collected from the interviews were analyzed with descriptive analysis method.

According to the findings of the research, most of the teachers had difficulties in making the definition of drama method and answering the related questions; and

it is seen that they had lack of information about this method. Almost all teachers agreed that the drama lessons at the university were very inadequate in terms of content and time. According to teachers, the drama lessons, which are limited with one term only, should be given for a longer time and in accordance with the activities carried out at the school.

In spite of many advantages of using drama method in classroom, the teachers stressed some main disadvantages: the drama activities take a very long time in the class; students are eager to take a part in drama activities and some students may be given inappropriate roles unconsciously by their teachers.

It is seen that the self-sufficiency levels of the teachers for using drama method is high. However, it is also seen that the self-sufficiency level of classroom teachers is higher than that the teachers of other disciplines; and the self-sufficiency level of female teachers is higher than that of male teachers. It is found that there is not a significant difference between the self-sufficiency levels of teachers in using drama method in terms of their experience and age. The research indicated that if a chance is given, most teachers are willing to attend to a training about using drama method.

According to the results of the research, the teachers mostly believe that the drama method has positive effects and it is seen that they have self-sufficiency in using this method in their classrooms. However, the level of using drama method decreases because of the physical conditions of the schools, the heavy curriculum and the lack of knowledge of the teachers on drama method

Upon these results, here are some recommendations. First of all, teacher training programs should be organized in order to overcome the teachers' lack of knowledge about the method. Second, the time of drama hours in the curriculum should be increased at universities. Then, the content should be re-arranged in accordance with the practical activities and drama classes should be a compulsory subject in all departments. Also, the number of students in the classrooms should be suitable for using the drama method, The last recommendation is that the school administration should establish drama classes or maintain large classrooms to use drama method in their schools.